

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielną przedpłatę na dodatki poranne przyjmowaną być nie może.

KURJER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-jej rano do 8-jej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 1 z poł.

Dziś:	Zacharjasza Proroka.
Piątek:	Reginy P. M.
Sobota:	Narodzenie N. M. P.
Niedziela:	Imienia N. Marji P.

Wschód słońca o godzinie 5-jej minut	18
Zachód	6-jej 58
Długość dnia godzin	13 20
Ubyło	3 13

Wschód księżycy o godzinie 7 minut	12 r.
Zachód	7 39 r.
Wysokość wody na Wiśle st. 1 c. 7 (st. 1 c. 7)	
Dziś o godzinie 4-jej zrana ciepła	9°.

Poniedziałek:	Mikołaja z Tolentynu.
Wtorek:	Jacka Męczennika.
Sroda:	Gwidona Wyznawcy.
Czwartek:	Eugenji Panny.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon administr. 517. W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313. Ogłoszenia do „Kurjera Warszawskiego” między innymi przyjmują: Agencja Havasa w Paryżu, Rudolf Mosse, Haasenstein i Vogler A. G., tudzież wszystkie pierwszorzędne biura anonsów zagraniczne.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Drogowita, jutro Domosław. **Zgromadzenia:** Posiedzenie członków wydziału ochrony Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa przy ulicy Krak.-Przedm.—5½ po południu.)

Wystawy stale: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Lokal Towarzystwa przy ulicy Krakowskie-Przedmieście № 15—od 10-jej zrana do 4-jej po południu.) — Wystawa obrazów Krywta. (Lokal wystawy w hotelu Europejskim—od 10-jej zrana do 8-jej wieczorem.) — Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Lokal wystawy przy ulicy Nowy-Swiat № 27—od 10-jej zrana do 7½ wieczorem.) — Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rękodzielniczego krajowego. (Lokal wystawy w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskie-Przedmieście № 66—codziennie od 10-jej zrana do 4-jej po południu, w niedziele zaś i święta od 12—4-jej po południu. Wejście bezpłatne.) — Wystawa Muzeum rzemieślniczego. (Lokal wystawy w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskie-Przedmieście № 66—codziennie od 10-jej zrana do 4-jej po południu, w niedziele zaś i święta od 10-jej zrana do 4-jej po południu.) — Wystawa etnograficzna. (Lokal wystawy przy ulicy Wiejskiej № 18, dom hr. Branickiego—od 10-jej zrana do 6-jej po południu.) — Wystawa starożytności. (Królewska № 1, róg Krak.-Przedm.—od 10-jej zrana do 6-jej po południu. Wejście kop. 15.)

Koncerty: Koncert orkiestry pod dyrekcją Adolfa Sonnenfelda. (Dolina Szwajcarska—7 wieczorem.)

Teatry: Wielki: dziś „Zabawa dziecięca” (balet), „Rycerskość wieśniacza” (opera—występ pani Dąbrowskiej oraz p. Czernickiego) oraz „Syrena” (balet); jutro „Halka” (opera); — Letni: dziś „Lena” (dramat); jutro „Tulacz” (melodramat); — Nowy: dziś „Pieśni tyrolskie” (opretka—z udziałem panny Klementyny Czosnowskiej) oraz „Ciotka Karola” (krotochwila); jutro „Szygar” (opretka). (8 wieczorem.)

Teatrzyki: Bellevue: dziś „Na chlebie u dzieci” (obraz z życia ze śpiewami i tańcami); jutro „Na chlebie u dzieci” (obraz z życia ze śpiewami i tańcami); — Eldorado: dziś „Życie paryskie” (opretka); jutro „Życie paryskie” (opretka); — Wodevil: dziś „Papa Pepy” (krotochwila); jutro „Papa Pepy” (krotochwila). (8 wieczorem.)

Kasy oszczędności Banku państwa: centralna—gmach Banku; kasa I-sza—Targowa, 41 (na Pradze); II-ga—Chłodna, 37; III-ia—Nowowiełka, 26; IV-ta—Nowy Świat, 17; V-ta—Muranowska, 40; VI-ta—Nowiniarska, 6. (Kasa centralna przyjmuje i wydaje wkłady codziennie, z wyjątkiem świąt, od 10-jej zrana do 1-jej po południu; kasy zaś oddziałowe we wtorki, czwartki i soboty od 6—9-jej wieczorem, a w niedziele od 9½ zrana do 12-jej w południe.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania za zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 10815 rs. 9 kop. (Pożyczki wydawane będą od 9—12-jej przed południem; prolongata waiorów i wykupy uskuteczniają się od 9-jej zrana do 2-jej po południu i od 4—6-jej po południu.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

== Jak donosi *Grażdamin*, członek rady ministra finansów rz. r. st. Cytowicz, opracowujący nową ustawę giełdową, delegowany będzie za granicę w celu zbadania na miejscu położenia giełd w głównych miastach zachodnio-europejskich.

== Jak donosi *Wotyn*, z początkiem zbliżającego się roku szkolnego w m. Łucku otwarte będzie 4-klasowe progimnazjum męskie, na którego pomieszczenie oddano zabudowania poklasztorne. Do utrzymania nowego zakładu naukowego posłużą fundusze, legowane przez ś. p. doktora Lepperta, i subsydjum rady miejskiej Łucka.

== Z nadesłanych do ministerjum spraw wewnętrznych danych, okazuje się, że straty, poniesione w ciągu bieżącego lata przez rolników skutkiem gradobicia, wynoszą przeszło 3½ miliona rubli. Największe straty przypadają na gubernje: lubelską—1,200,000 rs. i mohylewską—200,000 rs.

== Now. wr. donosi, iż cenzorem utworów dramatycznych przy głównym zarządzie prasy mianowany został urzędnik do szczególnych poruczeń p. ministra spraw wewnętrznych, rz. r. st. I. Litwinow.

== Dziś z dworca kolei wiedeńskiej, o godz. 7-jej min. 30 zrana, wyszedł ekstra-pociąg na rewizję je-sienną drogi. Rewizję odbywa dyrektor kolei rz. r. st.

inżynier Rydzewski, naczelnik służby drogowej, mechanicznej i telegraficznej.

== Według zakomunikowanego nam przez radę miejską warszawską dobroczynności publicznej wykazu ruchu chorych cholerycznych w szpitalach warszawskich w ciągu czasu od godziny 12-jej w południe d. 4-go do tejże samej godziny d. 5-go września, do szpitala na Pradze przybyło nowych chorych 3, wyzdrowiało 3, pozostało chorych 30; do szpitala żydowskiego przybyło nowych chorych 2, wyzdrowiało 7, zmarł 1, pozostało chorych 24; do szpitala zapasowego przybyło 3 nowych chorych, wyzdrowiało 3, zmarł 1, pozostało chorych 17. Razem więc z dnia 5-go września pozostało chorych 71, kiedy z poprzedniego dnia było ich 78. W liczbie chorych było żydów 19. W liczbie nowoprzybyłych jest 3, a w ogólnej liczbie 9 z podejrzanymi oznakami choroby. Nowoprzybyli chorzy pochodzą: z Warszawy z ulic Świętojańskiej nr. 36, Bugaja nr. 15 i Żytniej nr. 38 po jednym, zaś z domu nr. 8 przy ul. Piaskowej dwaj, z Pragi z ul. Petersburskiej (z przytułku noclegowego) i z ul. Grodzieńskiej nr. 27 po jednym i ze wsi Marki jeden. W tymże samym przeciągu czasu wyzdrowieli i wypisani zostali: ze szpitala na Pradze: Bazyli Dworowski z ul. Brzozowej nr. 43, Klemens Protasiewicz z ul. Białostockiej nr. 3 i Jan Bobroń z ul. Radzymińskiej nr. 26; ze szpitala żydowskiego: Gitla Bajgel z ul. Sapieżyńskiej nr. 10, Chaja Tauba Kurlender z ul. Milej nr. 38, Rajzla Zysmau z ul. Targowej nr. 8, Fajga Szyfman z ul. Radzymińskiej nr. 5, Chana Cap z ul. Smoczej nr. 4, Aron Bukszpan z miasta Hrubieszowa i Chaim Nuchim Rosenbaum z osady Józefowa w powiecie nowoaleksandryjskim; ze szpitala zapasowego Florentyna Wątrobińska ze wsi Kościelna Droga w gminie Czyste, Paulina Szepepańska z ul. Krochmalnej nr. 75 i Karolina Rybakowska z Drogi Górczewskiej.

== Jak donoszą *Warsz. gub. wiadom.*, następujące miejscowości zostały ogłoszone za dotknięte epidemią cholery: osada Piątek i powiat Łeczycki, miasto Konin i osada Włodawa w gub. kaliskiej, Uniejów w powiecie tureckim oraz Trawniki w gubernji lubelskiej.

== Proszeni jesteśmy przez p. Marjana Olszewskiego, właściciela zakładu gimnastycznego, o zaznaczenie, iż obecnie popisy uczniów pod jego kierunkiem się nie odbędą. Pan Olszewski już od lat dziewięciu w zakładzie swoim urządza corocznie popisy gimnastyczne po skończonym sezonie, t. j. na początku maja, ażeby rodzice i opiekunowie mogli przekonać się o postępach wychowalców, powierzonych opiece zakładu.

== Wczoraj, o godz. 5½ po południu w warszawskim Towarzystwie dobroczynności, odbyło się posiedzenie wydziału wsparć. Z zapisu ś. p. Tekli Rapańskiej udzielono wsparcia w kwocie rs. 3 podupadłej nauczycielce, a po rs. 2 dwom biednym szwaczkom. — Zarządzono wypłatę rs. 125 na wsparcia stałe miesięczne w kwartale III-im r. b. dla 35-iu ubogich; postanowiono podziękować właścicielowi apteki p. Wacławowi Kościńskiemu za udzielane bezpłatne lekarstwa biednym cyrkulu VI-go. Dziesięć tysięcy bonów na bezpłatne obiady, nadesłanych przez komitet obywatelski ustanowiony na czas cholery, rozdzielono pomiędzy opiekunów cyrkulowych, dla rozdania pomiędzy ubogich w ciągu b. m. Do zakładu starców wykwalifikowano 8 osób (6 kobiet i 2-ch mężczyzn)—do zakładów sierot 5 dziewcząt i 3-ch chłopców.

== Ogólne doroczne zgromadzenie członków stowarzyszenia subjektów handlowych wyznania mojżeszowego odbędzie się dnia 22-go b. m.

== W dniu wczorajszym przyjechali do Warszawy: konsul Wielkiej Brytanji Henryk Grant z Ostrowca, prezes departamentu warszawskiej izby sądowej rz. r. st. Władysław Holewiński z zagranicy i profesor

warszawskiego uniwersytetu rz. r. st. Ziegel z Cesarstwa.

== Z teatru i muzyki.

(*St. Ciech.*) Z trójcy śpiewaków, którym powierzono wczoraj wykonanie zawsze pięknej opery Bizeta, prawdziwie zajmującym, gdyż niepozbawionym artystycznego znaczenia, był jedynie p. Eugenjusz Giraltoni w roli torreadora.

Śpiewak ten wraz z głosem barytonowym o metalicznym, szlachetnym brzmieniu, zwłaszcza w średniej części skali, łączy temperament aktorski, pełen plastycznej, odrębnej siły. Jego Escamillo wyróżniał się wielce od pospolitego szablonu tej arcywdzięcznej parji.

Pewien odcień indywidualności, zarówno w grze, jak i w traktowaniu wokalu, nadawał znaczenie tej postaci wybitnej, tem więcej, że artysta umiał utrzymać ją w zarysach, aczkolwiek energicznych, nie pozbawionych jednak artystycznej miary.

Nie też dziwnego, że p. Giraltoni zdobył sobie wstępny bojem sympatję słuchaczy, którzy go do powtórzenia pieśni wstępnej zmusili.

Gdyby do dykcji wyrazistej, oraz do gry ożywionej, jakkolwiek w wielu chwilach nużącej zbyt popoliłą minoderją, panna Inez de Salvador była w stanie dorzucić promień rzeczywistego bogactwa wokalnego, wczorajsza Carmen mogłaby być zaliczona, jakkolwiek nie do wybitnych, jednakże do znośnych przedstawicielek tej typowej w swoim rodzaju partji.

Niestety, głos tej śpiewaczki, nie posiadając istotnych cech głosu mezo-sopranowego, zmuszony jest do posilkowania się całym arsenalem pomocniczym, co chwila zdradzającym ubóstwo wokalne.

Jest to głos o skali ograniczonej, krótkiej, o charakterze sopranowym.

Z tego też powodu wczorajsza Carmen mogła być wszystkim, tylko nie wokalnem odtworzeniem tej partji, która na scenie warszawskiej posiadała parę niezwykle wydatnych, znakomych wykonawczyń.

Pan Ludwik Iribarne, jako don José tak w zewnętrznej charakterystyce, jak i w traktowaniu wokalnem tej partji pozbawiony był wszelkich cech męskiej siły, która byłaby w stanie chociażby tylko na chwilę zapanować nad zmijowatą naturą cygańską Carmeny.

Wszystko też wczorajszy don José wykonywał z zadziwiającą dozą akurataności, nie zdobywając się nawet na odcień szerszej namiętności.

Prześliczna apostrofa do Carmeny (duet w akcie drugim), będąca w dziele Bizeta najwybitniejszym epizodem lirycznym, przeszła bez najmniejszego wrażenia.

Również i finał opery, przejmujący grozą w samej nawet ilustracji muzycznej, podlegał wpływowi bezkrwistości, która zdaje się stanowić główną cechę tego w każdym razie sumiennego śpiewaka.

Zresztą głos jego o niezbyt zasobnym woluminie żądał szkołę dobrą, która jednak nie jest w stanie zastąpić braku rzeczywistego temperamentu.

Całości dopełniali z powodzeniem: pp. Skulska, Przygodzka i Marszałkowska, oraz pp. Morlachei i Kwieciński.

Balet, obok rytmicznego ożywienia, mienił się całą skalą barw nowych kostiumów, jednając pp.: Niemyskiej i Ostrowskiej rzesiste oklaski.

* Dziś w teatrze Letnim dramat Marjana Jasieńczyka (Wacława Karzewskiego) „Lena”.

W roli tytułowej debiutować będzie po raz pierwszy p. Święcka-Stankiewiczówna.

Utwór powyższy, niegrany od dwóch lat, odtworzą panie: Rakiewiczowa, Ostrowska, Oswaldowa, oraz pp. Wolski, Prażmowski, Ładnowski, Leszczyński, Szymanowski, Grzywiński, Krogulski i Narkiewicz.

* Na dzisiejsze przedstawienie złożą się: „Zabawa dziecięca”, „Rycerskość wieśniacza” z udziałem panny Dąbrowskiej i p. Czernickiego i akt drugi baletu „Syrena”.

* W teatrze Nowym dzisiaj krotchwila angielska

„Ciotka Karola”, która po dzisiejszem przedstawieniu na czas dłuższy zejdzie z ańska.

Jako *lever du rideau* dane będą „Piosenki tyrolskie” z panną Czosnowską.

* Trzydzieste piąte przedstawienie „SztYGara” zapełniło wczoraj doszczętnie teatr Nowy.

Następne przedstawienie „SztYGara” jutro.

= Z teatrzyków.

Jutro teatrzyk „Wodewil” występuje z oryginalną premjera.

Jest nią trzyaktowa farsa znanego powieściopisarza, używającego pseudonimu Gamastona.

Tytuł nowej sztuki „Małżeństwo z ogłoszenia”.

Teatrzyk Bellevue, grający już na działy, ratuje sytuację wyjazdu na zimowe leże sztukami ze starego repertuaru.

Na sobotę i niedzielę zapowiada szczególnie wesołe i zabawne widowiska, do ujrzenia których, ze względu na cel, zachęcamy najgoręcej publiczność.

= U łyżwiarzy.

Pragnąc zdać sprawę z czynności sezonu ubiegłego, komitet Towarzystwa łyżwiarzy zwołuje posiedzenie sprawozdawcze członków na d. 9-ty b. m.

Jest jednak domniemanie, iż zebranie to dla braku uczestników, którzy jeszcze na letnich siedzibach przebywają, do skutku nie dojdzie.

W takim razie zebranie sprawozdawcze połączone będzie z zebraniem dorocznym ogólnym, które komitet klubu łyżwiarzkiego zwołuje na d. 30-ty b. m.

W myśl ustawy, na zebraniu d. 30-go b. m. dokonane będą wybory do władz Towarzystwa na r. p.

= Reorganizacja.

Wobec skoncentrowania na kolei wiedeńskiej trzech wydziałów eksploatacji: ruchu, ekspedycji i telegrafu pod jednym zwierzchnictwem, nastąpić mają i w wewnętrznej organizacji tych służb liczne zmiany, ku przeprowadzeniu których czynią się już dziś odpowiednie przygotowanie.

Najważniejszą z tych zmian będzie rozszerzenie dotychczasowych atrybucyj naczelników stacyj, skutkiem czego czynność ekspedycyjna, obecnie samodzielnie prowadzona, oddana zostaje pod ich bezpośrednio zwierzchnictwo.

Zapowiedziana reforma obejmie naprzód stację Warszawę, gdzie już nowy porządek rzeczy ma obowiązywać od początku przyszłego miesiąca, następnie zaś i całą linię, gdzie przekształcenie rzeczony zastosowane będzie prawdopodobnie dopiero od stycznia r. p.

= Kasy emerytalne.

Nowo wprowadzone na tutejszych kolejach kasy emerytalne, zorganizowane według jednego ogólnego typu, czynne są już od pewnego czasu.

Jest to instytucja nowa, nie mająca w przeszłości odpowiednich wzorów, ulega ona wszakże częściowym zmianom i uzupełnieniom, o których praktyczności zaświadczyć może tylko nabyte doświadczenie.

Celem też bliższego obeznania się z działalnością tych kas, jako też zbadania warunków, wśród których się one rozwijają, wydelegowano z łona departamentu kolejowego specjalną komisję, która zwiedzi kolejno wszystkie kasy i o ich stanie wypowie właściwą opinię.

Przybycie komisji ma nastąpić jeszcze w jesieni r. b.

= Brak ślusarzy.

Otrzymujemy wiadomość, iż zarząd nowych wodociągów uczuwa podobno w porze obecnej dotkliwy brak ślusarzy, pomimo, że wynagrodzenie nie jest niskie, gdyż wynosi od rs. 1 kop. 50 do rs. 1 kop. 65 dziennie.

Ze względu, że wkrótce projektowane jest rozszerzenie zakresu robót, zwłaszcza na Pradze, byłoby do życzenia, ażeby notatka ta nie przeszła nieopatrzenie w sferach interesowanych.

Jako jedną z przyczyn tego zjawiska, podano nam okoliczność, że ślusarze wykwalifikowani przy robotach miejskich, znajdują łatwy zbyt swojej pracy bądź tu na miejscu w zakładach prywatnych technicznych, bądź też w Cesarstwie.

Okazuje się, że nawet tak licznie uprawiany fach, jak ślusarstwo, ma jeszcze szerokie pole do działania.

= Wodociągi na Pradze.

Roboty wodociągowe na Pradze, rozpoczęte w tygodniu ubiegłym, postępują już obecnie zupełnie prawidłowo.

W przyszłym tygodniu inż. Preyss rozpocznie układanie rur na dwóch ulicach, t. j. na Michałowskiej i Targowej.

Roboty w każdym razie prowadzone będą aż do pierwszych mrozów.

= Żegluga.

Pomimo dżdżystego powietrza, stan wody w Wiśle

obniża się powoli: wczoraj notowano tylko 1 stopę 7 cali.

Mimo to ruch spławny ożywił się w ostatnich dniach.

Sześć gabarów p. M. Fajansa ładuje towary przy brzegu tarasu.

Statki parowe, wolne od jazdy osobowej, czynne są przy holowaniu żaglowców i berlinek.

Parowce osobowe codziennie przywożą po 500 do 600 beczulek owocu z dołu Wisły; owoc hurtownie nabywają na przystaniach przekupnie.

Parostatki kurjerskie spółki żegluga, wychodzące poprzednio o godzinie 1-ej z południa, obecnie wyruszają z Warszawy o godzinę wcześniej z powodu krótszych dni.

Jedną z przystani, mianowicie Górnickiego, zamknięto.

Towary przyjmowane są tylko na pierwszej i drugiej przystani od mostu.

= Ucieczka.

W dalszym ciągu szczegółów o zniknięciu dyrektora „De la Fare”, p. Władysław Hertz komunikuje nam wczoraj wieczorem telegraficznie co następuje:

„Wiadomości przykre: przepadło rs. 300,000.

„Wypadek podejrzany.

„Natychniast przyjechał szwagier dyrektora zbiegłego, milioner moskiewski, Sołodownikow.

„Utrzymuje on, iż wszystkie meble w lokalu biura należą do jego siostry.”

Wczoraj i dziś podajemy te relacje p. Hertz w przekładzie depeesz dosłownym, na razie wstrzymując się od komentarzy.

Dodajemy tylko, iż kantor tutejszy Towarzystwa na placu Trzech Krzyży został wczoraj zamknięty.

= Kradzieże.

Do mieszkania J. Alterleja pod №37-ym przy ulicy Wolskiej dostali się złodzieje przez okno, w którym wybili szyby; oprócz bielizny i garderoby zabrali srebrne lichtarze i serwis również srebrny, razem wartości kilkuset rubli.—Mieszkańcowi powiatu mławskiego, Jozefowi Swiderskiemu, podczas przejazdu koleją skradziono z walizy nie zamkniętej na klucz, pudełko zawierające klejnoty: dwie broszki z brylantami, 6 pierścionków z różnymi kamieniami i 4 bransolety złote, razem wartości około 400 rs.—Pod №4-ym przy ul. Bonifaterskiej E. Tyglowej skradziono zegarek ze złotą dewizką.—Helenie Dębowskiej pod №39-ym przy ul. Freta skradziono pugilares z kilkudziesięciu rublami.—Z mieszkania H. Nejberga pod №9-ym przy ul. Nowolipkach zostały skradzione różne klejnoty.—Z podwórza domu pod №16-ym przy ul. Muranowskiej skradziono łańcuch żelazny 34 łokcie długi oraz różne narzędzia żelazne, jako to: łopaty, oskardy i t. p.

= Ujęci.

W mieszkaniu Salomei Strusiovej pod №37-ym przy ul. Jerozolimskiej przytrzymał Wandę Pawlikowską, która, skradła bieliznę i garderobę zabierała się z łupem do odwrotu.

Pod №77-ym przy ul. Wilezej przytrzymał Aleksandra Sulikowskiego na uczynku kradzieży palta z przedpokoju mieszkania Popłowskiego.

Aleksander Wiesiołowski z pod №51-go przy ul. Leszno, o którego sprzeniewierzeniu donosiliśmy wczoraj, został odszukany.

= Rozbiegane konie.

Wczoraj na drodze brudzińskiej, w pobliżu cmentarza, rozbiegały się konie, należące do przedsiębiorcy Soleckiego.

Wóz, uderzywszy o kamień, przewrócił się, przyczem woźnica Nijakowski złamał rękę i został odwieziony do mieszkania własnego na Nową Pragę.

= Ze szcudel.

Na Bielaniach podczas ćwiczenia się w chodzeniu na szcudłach spadł dwudziestoletni student petersburski, G.

Przy upadku młody człowiek poniósł nadwężenie kręgosłupa, wobec czego stan jego zdrowia jest groźny.

= Na Wiśle.

Jadący z Warszawy do Płocka parostatek osobowy spółki żegluga parowej „Gwiazda” spotkał się w drodze w pobliżu Płocka z berlińską ładowną, jadącą w przeciwnym kierunku.

Rezultatem spotkania było zgniecenie boku statku, na którym znajdował się bufet, a w nim chłopak kuchenny.

Ostatni odniósł ciężkie obrażenia i oddany został na kurację do szpitala w Płocku.

= Wypadek kolejowy.

Wczoraj, o godzinie 3-ej po południu, na kolei warszawskowiedeńskiej, pomiędzy stacją Łowicz a Pniewo, kucharz z mąjki Koralewo p. Garczyńskiego ranil z dubeltówki robotnika kolejowego, z pociągu gospodarczego, Błazika.

Rannego odwieziono do szpitala w Łowiczu

= Wściekły pies.

Wczoraj na ul. Leszczyńskiej ukazał się wściekły pies, który rzucał się na przechodniów.

Nikt z ludzi na szczęście nie został pokąsany, a dwa pogryzione psy wzięto pod obserwację.

Niebezpieczne zwierzę zabił policjant.

= Zamachy samobójcze.

W dniu wczorajszym do Karola Burakowskiego, właściciela sklepiku mydlarskiego na Pelcowiznie, zgłosił się jego krewny z pod Czerska, Józef Raut, prosząc o dowiedzenie się, czy narzeczona, z którą się niedawno pogniewał, gotowa mu jest przebaczyć.

Kiedy B. w kilka godzin powrócił do oczekującego Rauta z pomyślną wiadomością, zastał młodzieńca bez zmysłów.

Okazało się, że Raut otrul się kwasem solnym.

Zyciu desperata, pomimo energicznego ratunku, grozi niebezpieczeństwo.

Dlaczego R., nie doczekawszy się powrotu krewnego, spełnił zamach samobójczy?—nie jest wiadomem.

Wczoraj w godzinach rannych otrula się zamieszkała przy ul. Mokotowskiej pod №55 Ernestyna Habicht.

Chorą odwieziono do szpitala Dzieciątka Jezus.

= Pożar.

Wczoraj, o godzinie 10-ej wieczorem, w hotelu Krakowskim przy ulicy Bielańskiej w zamkniętym sklepie ubiorów dziecięcych Jójny Lebensbauma, mieszczącym się na parterze, powstał pożar.

Wydoływający się szczelinami w kurytarzu dym gryzący zauważyli mieszkańcy i natychmiast wezwali telefonem oddział straży ratuszowej, który po odbiciu drzwi ogień niebawem ugasił.

Urządzenie sklepu i mała część towaru poopalały się, sklep zaś cały uległ zamoczeniu wodą; drzwi frontowe i żaluzja uszkodzone.

Przyczyna pożaru na razie niewiadoma.

NEKROLOGJA.

+ Dnia 7-go września, w piątek, jako w dzień imienia

ś. p. Natalji z Szymanowskich JASIŃSKIEJ,

odbędzie się w kościele św. Krzyża na Krakowskim-Przedmieściu, o godzinie 10-ej zrana, żałobne nabożeństwo, na które synowie, synowa, zięć i wnuki zapraszają krewnych i przyjaciół. —1089

B. P.

Józef CENTNERSZWER,

przeżywszy lat 68.

po długich cierpieniach, w dniu 5-ym września 1894 r. zakończył życie.

Pozostali w głębokim smutku: żona, synowie, córka, zięć i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i życzliwych na wyprowadzenie zwłok z domu przy ulicy Dzikiej Nr 5, w piątek, dnia 7-go b. m., o godzinie 1-ej z południa na cmentarz żydowski, odbyć się mające. 4—4001

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 5-go września. (Tel. Ajen. półn.)—

Do pałacu w Białowieży wyjechał wczoraj Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Włodzimierz Aleksandrowicz z Małżonką.

Petersburg 5-go września. (Tel. Aj. półn.)—

Ogłoszone zostały przepisy o umowach, co do dostawy spirytusu na potrzeby rządowej sprzedaży trunków.

ZAPRZECZENIA.

Berlin 5-go września. (Tel. pryw. Kur. War.)—

Biuro telegraficzne Hirscha na podstawie informacji autentycznej zaprzecza pogłoskom o nieporozumieniach pomiędzy hr. Posadowskim a Miquelem, zwłaszcza o liście pierwszego do drugiego, napisanym wrzekomo w bardzo rozdrażnionym tonie. Projekty finansowe, a mianowicie podatek od tytoniu i reforma finansów rzeszy, znajdują się dotąd w stadium przygotowawczym. O zaniechaniu tej ostatniej nie ma mowy. Również bezpodstawną była wiadomość jednego z dzienników tutejszych o konferencji cesarza z prezesem ministrów pruskich, hr. Eulenburiem, w sprawie zaostrenia ustawy o zgromadzeniach i stowarzyszeniach. Żadne zmiany w najwyższych urzędach państwa nie są zamierzone.

HRABIA PARYŻA.

Londyn 5-go września. (Tel. pr. Kur. War.)—

Zgonu hrabiego Paryża oczekują lada chwila.

Fraga czeska 5-go września. (Tel. pr. Kur.

War.)—*Narodni listy* w artykule, poświęconym pobytowi cesarza w Czechach powiada: „Faktem jest, że ludność w zaufaniu swoim do wielkodusznego monarchy szuka drogi wyjścia z położenia, wytworzonego przez dzisiejszy systemat rządowy.” Artykuł przemawia za zniesieniem stanu wyjątkowego.

Monachjum 5-go września. (Tel. pryw. Kur. W.) — Noce wczorajszej wybito szyby w sypialni księcia Arnulfa. Wypadek ten, świeżo zaszły po zdruzgotaniu biustu księcia-rejenta Luitpolda w Murnau, wywołał silne oburzenie.

Marsylja 5-go września. (Tel. pryw. K. W.) — Cesarzowa Elżbieta przybędzie tu na yachcie „Mira-mar” w d. 25-ym b. m., na dwudniowy pobyt.

Wiadomości zagraniczne.

Wiedeń, 4-go września.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

(Dwie reformy.—Alkoholizm.)

Podróżując po Austrii podaję do wiadomości:

1) Prezydent kolei państwowych, Biliński, sprawnie nowe wagony trzeciej klasy, które są wyściełane, z korytarzem, tualetą, dobrze oświetlone, osobne przedziały dla kobiet i dla niepalących. W takich wagonach będzie można jeździć za opłatą bardzo niskiej taryfy trzeciej klasy.

2) Urządzenie w dworskim muzeum sztuki i starożytności zostało zupełnie zmienione. Dotąd były obrazy porozmieszczane według wymagań zewnętrznej symetrii; obecnie rozmieszczono je ściśle chronologicznie, uwzględniając szkoły, według wymagań historii sztuki. Teraz będzie mogła publiczność dopiero należycie z muzeum korzystać!

Austrjackie stowarzyszenie przeciwko opilstwu rozpiasało konkurs na temat: „Jak może szkoła działać przeciw nadużywaniu trunków?” Nagrodę pierwszą otrzymał deputowany dr. Kraus. Jest to wyborna praca, która posługuje się wyczerpująco materiałem historycznym, statystycznym i lekarskim. W Niemczech w roku 1876-ym na 33,000 przestępców było pijaków nałogowych 13,700. Bójki i poranienia w stanie pijanym liczą się w Austrii na tysiące. W Galicji i na Bukowinie skazano w roku 1889-ym za opilstwo osób 20,876. Autor mówi: Jest to objaw stwierdzony, że szynk i piwiarnia wpływają zgubnie na całe nasze publiczne i polityczne życie. Są one jedną z przyczyn naturalistycznego zaborzenia sztuki, biorą nawet muzy w niewolę. Jest to pusty frazes, że nieszczęście i ubóstwo są rodzicami opilstwa; przeciwnie, opilstwo rodzi nędzę... Głównie należy się zająć nie pijakami, ale tymi, których od opilstwa ustrzedz należy. Jako środki zaradcze podaje autor: wpływ dobrze wychowanych kobiet, zdrowe mieszkania dla robotników, w którychby im lepiej było, niż w szynku, ogólne polepszenie doli ludności, stowarzyszenia spożywcze i kuchnie ludowe, zakaz szynkowania i w ogóle picia w fabrykach, propaganda towarzystw wstrzemięźliwości, które bądźco bądź sprawują, że Norwegia i Ameryka są krajami najtrzeźwiejszymi. Dalej wpływ państwa: ustanowienie *maximum* produkcji trunków, zniesienie gorzelni domowych, zakaz sprzedawania trunków małoletnim.

Co do szkół bada autor możliwy wpływ szkół wyższych, duchowieństwa i stawia trzy główne środki:

- 1) przykład własnego życia i życia rodzinnego;
- 2) wpływ na rodziców, na gminę;
- 3) czynny udział w działalności towarzystw wstrzemięźliwości i żywe słowo w szkole, przykłady, wyjaśnienia, wykazy naukowe spustoszeń przez alkohol spowodowanych.

Dwa zdania przytacza autor jako podstawowe: Historyk Ranke mówi: „Powodem szybkiego wymierania ludów w stanie natury po zetknięciu się z cywilizacją jest alkohol.” Gladstone mówi: „Alkoholizm wyrządza więcej spustoszeń, niż zaraza, głód i wojna.”

Autor nie jest skrajnym, nie wyklina trunków bezwzględnie, ale domaga się ich racjonalnego, rzadkiego używania. Zapomniał o jednym: domagać się zakazów i kary na fałszowanie trunków, na podawanie ich szkodliwości przez przymieszki, zatrujące krew. O ile użycie trunków na razie nie da się bezwzględnie usunąć, o tyle ważnym jest przyrządzanie ich, niejako naturalne.

A.

Berlin, 4-go września.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

(Sprawa Kotzego.—Deficyt wystawy.—Sprzeniewierzenie.)

Sprawa Kotzego nanowo zaczyna pokutować w prasie. Jedno z pism tutejszych, mające dobre informacje, zaznacza ponownie, że wiadomość, jakoby sprawa cała była umorzona i śledztwo po wymianieniu nazwiska autora oszczerczych listów za cenę 100,000 franków przez pewną osobę, w Paryżu żyjącą, nie jest dalej prowadzone, nie posiada żadnej podstawy. Przebieg śledztwa wszelako okryty jest taką tajemnicą, że o nim publiczność żadnych zgoła nie ma wiadomości. Narazie zgromadzony materiał, bardzo obfity, obejmujący i sprawozdania z przesłuchań osób, nie dawniej, jak przed trzema tygodniami jeszcze dokonanych, starannie jest rozpatrywany. Sędzia śledczy jest w posiadaniu przeszło 100 oszczerczych li-

stów, a protokoły obejmują całe stosy dokumentów. Wszystkie posiedzenia odbywają się przy drzwiach zamkniętych. Transportu dokumentów podejmują się osoby zupełnie pewne, które nadto podlegają ścisłej kontroli w kierunku, czy pieczęcie, położone na stosach dokumentów, nie są naruszone.

Wielka wystawa rolnicza, urządzona w pierwszych dniach czerwca w parku treptowskim, skończyła się nie-doborem 33,000 marek. Niepomyślny rezultat przypisać należy przeważnie niefortunnej pogodzie.

Cesarz, chcąc zachęcić młodzież uczącą się do uprawiania sportu wodnego, ufundował dwie nagrody w postaci pucharu srebrnego dla szkół miejskich stolicy i srebrny dzban dla uniwersytetów niemieckich i angielskich. Po raz pierwszy rozegrają się nagrody cesarskie w roku przyszłym na wielkich regatach pod Grünau.

Ciekawe sportowe widowisko przedstawiły w tych dniach Towarzystwa kołowców prowincji brandenburskiej, urządzając wielki wyścig od placu Lustgartena aż do Flory w Szarlottenburgu, na rowerach bogato ustrojonych w kwiaty, wstążki itp. Pierwszą nagrodę wziął klub Borussia, drugą klub Sport, trzecią klub Argo. Uczestniczyło w wyścigu i kilka dam.

Uchwała komitetu wystawowego termin zamknięcia wystawy sztuk pięknych w parku wystawowym przy dworcu lehrteńskim odroczonego do dnia 16-go września r. b.

Urządnik nadworny, hofrath A. Pileh, prowadzący administrację ogrodów królewskich, sprzeniewierzył 15,000 marek.

*

Paryż, 3-go września.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

(Pierwsza premjera.—Psychologia i konfitury.—Dziecko poste-restante.)

Pierwsza premjera w sezonie—właściwie przed sezonem jeszcze—jest z rodzaju komedij wesołych, nie pozbawionych jednak głębszej obserwacji życiowej. Słucha się ich przez cały wieczór z uśmiechem, ale po wyjściu z teatru ma się w duszy trochę ironicznej melancholji...

Autor—p. Maurycy Hennequin; teatr: Palais-Royal; tytuł: *les Joies du foyer* („Rozkosze ogniska domowego”); aktów trzy; treść, w krótkich słowach, następująca:

Pięćdziesięcioletni kawaler, p. Thérillac, który całe życie spędził w klubach i gabinetach restauracyjnych, po gwałtownym ataku podagry czuje, że niedługo już mu starczy sił na takie życie, że przydałoby mu się ciepło i opieka rodzinna. Ożenić się? ani myśli; ale ożeni swego synowca, którego długi zapłaci, zdobędzie sobie jego wdzięczność i zapewni sobie ciepły kąpiel w starości. Wybiera mu tedy żonę z rodziny de la Thibaudière, która znana jest z wzorowej zgody i miłości małżeńskie. Cóż się okazuje? Że pani de la T. jest jedzą, jej mąż pantoflem, a córka—naśladowczynią matki, która chciałaby zrobić sobie męża na obraz i podobieństwo papy. Andrzej, z innej ulepiony gliny, energicznie się opiera, buntuje nawet teścia i obydwa starają się zwałczyć żony, używając życia po za ich oczami. Naturalnie, w domu hałas, bójki, płacze i wymyślenia; o starym kawalerze nikt nie pamięta. Biedaczysko, mając dość rozkoszy ogniska rodzinnego, powraca do ołtarza Cytery. Zaledwo jednak cofną się, żony kapitulują i spokój obejmuje berło w stworzonym jego staraniem ognisku.

Treść taka daje sposobność do mnóstwa efektów komicznych, wyzyskanych przez autora zręcznie a z taktem i umiarkowaniem. Ta sama pochwała odnosi się do artystów, między którymi pierwsze miejsce zajmują: Calvin (stary kawaler) i pantofel Saint-Germain.

Où la... psychologie va-t-elle se nicher? można zapytać, czytając w *Gaulois* rezultaty obserwacji jakiegoś amatora konfitur. Według tego badacza, rodzaj przyrządzania konfitur pozostaje w jaknajściślejszym związku z właściwościami duchowymi kobiety. Tak np., marmolady z moreli i śliwek, *gelée* z agrestu mają świadczyć o mieszczańskości, oszczędnej naturze; takaż pospolita mieszczanka, ale pretensjonalna i romansowa, lubi morele całe, konfitury mieszane w galarecie na araku. Pierwsza używa słoików glinianych, druga—zwykłe szklanych. Gospodarna matka zaopatruje się też w agrest, ale z malinami, aby zniszczyć nadmiar kwasu, w marmoladę z jabłek, wszystko w fajansowych białych słoiczkach takiej wielkości, aby można było podać cały na każdym podwieczorek dziecienny. Naturę namiętną można poznać po białych porzeczkach w całych gronach, po ananasach z poziomkami, po kryształowych słoiczkach w stylu Ludwika XV-go; naturę artystyczną i fantastyczną—po czystych malinach, brzoskwinianach, melonie, pomarańczach—w angielskich słoiczkach niebieskich z białymi kwiatami. Po tej diagnozie nasze panie—zaręczam—porobią zakupy pomarańcz i melonów...

Na bulwarze Voltaire'a zajechała przed biuro pocztowe dorożka, z której woźnica wysadził małego, 8-letniego chłopca, oświadczył, że mu go kazano odstawić *poste-restante*, i nie czekając odpowiedzi, odjechał. Urzędnicy byli bardzo tą przesyłką zaambarasowani; w godzinę jednak potem zgłosiła się tam pewna pani, żądając wydania jej chłopca, którego musiano nadesłać *poste-restante*. Okazało się, że jest ona matką chłopca, który przyjechał na wakacje z pensji prowincjonalnej; nie mogąc w oznaczonej godzinie być na dworcu, kazała go sobie wyekspe-

djować w ten sposób. Komunikuję ten wynalazek; należy korzystać z doświadczenia ludów wyżej cywilizowanych!

Podobno administracja poczt i telegrafów, kierowana oddawna przez p. de Selves, a zatrudniająca około 70,000 osób, ma być zamieniona na osobne ministerjum; dotychczas zależy ona od ministerjum handlu (obecnie p. Lourties). Jeśli ta reforma dojdzie do skutku—a sam p. Casimir-Périer jest podobnie ogromnym jej stronnikiem—to ministerja handlu i rolnictwa połączonoby w jedno, aby nie powiększać i tak już sporej liczby ministrów, jest ich bowiem 9-ciu.

Nakładem Hachette'a wyszła ciekawa dla specjalistów książka p. Maurycego Alberta p. t. *Les médecins grecs à Rome*, badająca źródłowo rolę lekarzy greckich w starożytnym Rzymie.

K.

*

Rzym, 31-go sierpnia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

(Święto w Aquili.)

W Aquili w Abruzzach obchodzono nader uroczyste święto św. Piotra z Morone, czyli Papieża Celestyna V, który umarł w tem miasteczku i którego zwłoki spoczywają tam w kościele z XIII-go w. Kościół to wielce ciekawy, zawierający arcydzieła średniowiecznej sztuki i zasługujący, aby podróżnicy, przybywający do Włoch, którzy zwykle ograniczają swoje studia na kilku głównych miastach półwyspu, poświęcili umyślnie wycieczki tym nieznanym prawie, a tak zajmującym stronom.

Zjazd krajowców był i jest ogromny tego lata do Aquili. Przybył też z Benewentu arcybiskup kardynał de Rende, odprawił uroczyste nabożeństwo w starodawnej świątyni, zwanej Collemaggio, i pokazywał ludowi, niezliczonym pielgrzymom i ciekawym ze wszech stron przybyłym relikwie sławnego i nieszczęśliwego za życia Celestyna V-go.

D.

*

Londyn, 1-go września.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

(Hrabia Paryż.—O samobójstwach: teorie przyczyn i następstw.)

Według ostatniego biuletynu ze Stowe House, hrabia Paryż jest nieprzytomny; nadzieja uratowania go bardzo słaba.

Od niejakiego czasu panuje w stolicy i w Anglii południowej prawdziwa epidemia samobójstwa; niema dnia, by się nie czytało aż o kilku wypadkach śmierci samobójczej ludzi, którzy nie mieli żadnego napozór powodu do gwałtownego rozstania się z życiem. Lekarz pewien ogłasza w pismach sensacyjną teorię, mającą tłumaczyć dziwną częstotliwość samobójstw. Twierdzi on, że stan atmosfery wpływa na pewne usposobienie nerwowe z taką potęgą, iż całkiem niezależnie od okoliczności—strat majątkowych, nieszczęść i zawodów—ludzie ci znieść nie mogą samej myśli o dłuższym życiu. Od dwóch miesięcy atmosfera Anglii południowej, zmieniająca się co kilka godzin, przechodząca z gorąca do przejmującego zimna, z suszy do wilgoci—miałaby przyczynić się najwięcej do roztargania słabych nerwów.

Równocześnie z tego samego powodu częstych samobójstw, profesor Galkin miał odezwać w Towarzystwie badań psychicznych o złudzie tych ludzi, którzy przez śmierć gwałtowną spodziewają się—skończyć z sobą i ze światem. Ma być faktem dobrze znanym i niezaprzeczonym, iż wielu samobójców „komunikowało się po śmierci, w pewnych okolicznościach, z krewnymi i przyjaciółmi i zdołało rzucić światło na swój stan i otoczenie.” Profesor oświadcza emfaticznie, że zeznania nieboszczyków są uderzająco jednogłośne. Wszyscy dotychczas zapewnili, że „po takiej śmierci niema unicestwienia (*extinction*), lecz jest ciągła samoświadomość indywidualna; że żałują, gorzko żałują lekkomyślnego czynu—i że skutkiem jego wcale nie zdołali ująć przed koniecznym porządkiem życia (*the necessary discipline of life*”).

Prelegent zakończył wyrażeniem nadziei, iż, jeżeli nie poczucie religijne, to sam egoizm powinien wstrzymać człowieka od spełnienia samobójstwa—i że czas już wielki, by świat nabrał przekonania, że sumienne badania psychiczne muszą być potężnym czynnikiem pomocnym w szerzeniu prawdziwej religijności...

Ciekawem jest z każdego względu, że Towarzystwo rzeczono—którego prezesem jest szef konserwatywnej opozycji w izbie niższej, Artur Balfour—wzrasta tutaj w coraz donioślejsze znaczenie. Z członków, którzy się do niego przyłączyli w ciągu ostatniego półrocza (do d. 1-go lipca) wymienię: księcia Fife i lorda Salisbury; panie: Paget, żona byłego ambasadora w Wiedniu, hrabina Aberdeen i lady H. Somerset; pp.: Gladstone, Walter Besant, Fryd. Leighton (prezes królewskiej Akademii malarstwa) i tragik Henryk Irving. Ogółem Towarzystwo liczy 6,200 członków.

Ed. N.

Antwerpja, 29-go sierpnia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

(Uroczystości weneckie.—Wjazd Karola V-go do Antwerpji.)

Na atrakcjach i rozrywkach nie zbywa obecnie w Antwerpji, komitet festynowy niezmordowanie pracuje nad

obmyślaniami coraz to nowych i coraz piękniejszych uroczystości, aby jaknajwięcej uprzyjemnić pobyt tutaj cudzoziemcom.

Tydzień ubiegły wykazuje świeżo dwie uroczystości, które do najładniejszych dotąd zaliczyć można. Antwerpja, znana ogólnie ze swego niezrównanie pięknego portu, zapragnęła przedstawić go w całej chwale zwiedzającym światową jej wystawę w sztucznym świetle fajerków i ogni bengalskich. Ze współudziałem tedy kilku stowarzyszeń lądowych i wodnych, jak: „La ligue Anvers en Avant”, „Schelde vooruit”, „Société royale nautique Anversoise”, cyrku kapitana Boytona i innych, składowo w ubiegłą sobotę wieczór na majestatycznej Skaldzie i malowniczych jej wybrzeżach—uroczystość wenecką, w całym znaczeniu tego wyrazu wspaniała. W ciemnych nurtach rzeki pięknie odbijały się kontury artystycznie oświetlonego starożytnego „Steenu”, nowożytnego kursalu, wyniosłego Belwederu, pawilonów Jacht Clubu, sportu pływackiego oraz rzędu na kotwicy spoczywających transatlantyków. Wśród mirjadów świateł posuwał się zwolna przed oczyma widza malowniczy pochód uiluminowanych różnobarwnymi lampionami weneckimi setek statków, łodzi i kódek. W pośrodku rzeki na obszerym pontonie, oświetlonym „al giorno” rzutem latarni elektrycznej z wyżyn muzeum, nadobny „corps de ballet” kapitana Boytona popisował się swoją sztuką. Na pokładzie parostatku „Wilford” oraz galerjach zamczyńska „Steen’u” umieszczone orkiestry koncertowały na przemian z chórem stowarzyszenia śpiewackiego „Masse-net”. Całość była czarująca, a rozentuzjasmowane tłumy nie skąpiły objawów zadowolenia.

Inną atrakcją w staroświeckim guście było odtworzenie w „Viel Anvers” wesolego wjazdu Karola V-go do Antwerpii w r. 1520-ym, wieczonego w arcydziele Markarta. Ugrupowaniem i częścią kostjumowo-dekoracyjną zajął się znany tutaj zaszczytnie malarz „Van Cuyck”, który tym razem, mimo licznych trudności—o ile epoka Karola V-go pod względem kostjumów mało jest znana—prześcięła efekt słynnego w swoim czasie „Landjuweelu”.

Na czele orszaku szli trębacz i dobosze w kostjumach o barwach herbu miasta, za nimi postępowała z margrabia, burmistrzami *intra* i *extra muros* municypalność „du Viel Anvers”, w poważnych, czarnych, jedwabnych szatach; dalej liktorzy, świta cesarza, szambelani, mistrzowie ceremonii, herold, pośród tłumy rzucający złote i srebrne monety, kawalerowie orderu Złotego runa w bogatych strojach atlasowych, aksamitnych i jedwabnych, damy honorowe, poprzedzające Małgorzatę austriacką w lektyce, i t. d.

Pod złocistym wreszcie baldachimem o herbach cesarstwa jechał na pysznym rumaku Karol V-ty, jakby żywcem zdjęty z portretów; z ramion jego spływał jedwabny, biały, gronostajami podbity płaszcz, na głowie błyszcząca kosztowna korona. Landsknechci niemieccy w czerwonych mundurach, uzbrojeni w pancerze, szerokie miecze i dzidy, piechurzy gwardji cesarskiej w brunatnych uniformach, tworzyli malownicze grupy o wiernych cechach wieków średnich. Prałaci i biskupi w purpurowych i złocistych szatach pontyfikalnych, doradcy cesarscy, których twarze żywo przypominały obrazy Holbein’a, w czerwonych, gronostajami bramowanych togach, nadawali wygląd malowniczy pochodowi historycznemu, jednemu z artystyczniejszych, jakie kiedykolwiek urządzone.

B. K.

Wiadomości handlowe.

Telegramy handlowe.

Mińsk gubernjalny 5-go września. (Tel. pr. K. W.) — Ceny zboża rosła. Przewidują dalszą wyżkę z powodu nieurodzaju kartofli.

Berlin 5-go września. (Telegram pryo. Kurjera Warsz.) — Tutejszy dom bankierski Mendelssohn et Comp. wniósł dziś do komisariatu giełdowego prospekt na 60 milionów 4% obligacji kolei rjażsko-uralskiej.

Berlin 5-go września. (Telegram pryo. Kurjera Warsz.) — Na dzisiejszym zebraniu giełdowym panowała cisza. Jedynie tylko wartości ruskie były uprzywilejowane z powodu zakupów, czynionych z polecenia i na rachunek giełdy paryskiej. Szczególniej chętnie brano były nowe 4% pożyczki ruskie. W porównaniu z wczorajszymi kursami podniosły się banknoty ruskie w obrotach natychmiastowych o 10 fen., a w dostawowych o 50 fen. Warszawa krótkoterminowa gorzej o 35 fen., a krótki Petersburg o 25 fen., podczas gdy Petersburg długoterminowy pozostał bez zmiany. Przekazy na Wiedeń wykazywały tylko bardzo drobne zmiany kursowe (krótkie 164.05, długoterminowe 163.40). Listy zastawne ziemskie uttrzymały kurs wczorajszy, listy likwidacyjne zaś podniosły się o 10 kop. i 4% ruska renta państwowa o 40 kop. Więcej płacono za 4 1/2% listy zastawne ruskie, 4% pożyczki konsolidowane ruskie z 1880-go r. i pożyczki premjowe ruskie obn emisji. Kupony celne doznały zniżki (326.10). Udziały Towarzystwa komandytowego wykazują stratę. Ak-

cyj kredytowych austriackich nie notowano. Dyskonto prywatne bez zmiany.

Berlin 5-go września. (Telegram pryo. Kurjera Warsz.) — (Giełda zbożowa i produktowa.)

Nastroj rynku zbożowego był dziś cokolwiek słabszy, gdyż zbyt mąki jest utrudniony. Żyto słabiej i taniej w obu terminach o 1 m. 25 fen. Spirytus niżej, ponieważ Wrocław zaofiarowywa większe partje towaru gotowego.

Berlin 5-go września. (Notowania urzędowe giełdy.) —

Bil. ban. rus. w tr. ust.	221.60	Akcje dr. żel. w-wied.	—
Weksle na Warszawę	220.65	Akcje kredytowe	—
Weksle na Petersb. kr.	220.10	Weksle na Londyn kr.	—
Weksle na Petersb. dt.	218.35	di.	—
Bil. Ban. rus. na dost.	222.	Weksle na Paryż kr.	—
4% nowa renta z r. 1894	65.90	di.	—
4 1/2% listy zast. ziem.	68.90	Żyto w tow. gotow.	116.75
Listy likwidacyjne	65.80	Żyto na wiosnę	116.25

Kursy z dnia 4-go września: 221.50, 221.—, 220.95, 218.35, 221.50, 65.50, 68.90, 65.70, —, —, —, —, 20.37, 20.33, 80.85, 80.80, 118.—, 117.50.

Banki i kredyt.

— Now. wr. donosi, iż w najbliższej przyszłości postanowiono otworzyć oddziały Banku państwa w Saratowie, Łucku, Brześciu Litewskim, Petrozawodzku oraz w Biału-Cerkwi w gub. kijowskiej.

Koleje i taryfy.

— Petersburg. wied. donoszą, iż z rozporządzenia p. ministra komunikacji koleje przystąpiły do ujednostajnienia wszelkich części taboru ruchomego. Dawniej w celu zapobieżenia nadużyciom ze strony agentów kolejowych drobne części inwentarza każdej kolei robione były według oddzielnego typu, tak np. części przykręcane wagonów jednej kolei nie pasowały do wagonów innej linii itd. System ten dobry był wtedy, gdy wagony krażyły tylko po jednej linii, obecnie jednak, gdy po większej części wagony krażą bez zmiany w komunikacji bezpośredniej po całej sieci, stało się niezbędnem, aby wszelkie części zapasowe inwentarza kolejowego mogły być stosowane bez wyjątku do wszystkich wagonów.

Informacje.

— Now. wr. zaprzecza kategorię pogłosce o projektowanych rzekomo rozległych jednorazowych ulgach podatkowych, o czym poprzednio niejednokrotnie pisały i inne dzienniki petersburskie.

— Zakup zboża. Bież. wied. donoszą, iż wobec pomyślnie przeprowadzonej operacji zakupu zboża przez intendenturę wojskową bezpośrednio u producentów w roku 1893/94, wyszło rozporządzenie, aby intendentura przeprowadziła nowy zakup zboża na potrzeby wojska podczas kampanji zbożowej 1894/95 r. Intendentura wojskowa, jak wiadomo, wchodzi w bezpośredni stosunek zarówno z pojedynczymi rolnikami, jak i z całymi spółkami.

Sprawozdania z targów.

Targ zbożowy na Pradze w dniu 5-ym września r. b. Dowóz na targ praski w dniu dzisiejszym wynosił 5 wagonów, z których 2 wagony było żyta, 2 owsa i 1 kaszy jaglanej. Uspokobienie ogólne targu spokojne, obroty średnie. Żyto spokojnie wyborowe nabywano po 52—52 1/2 kop., średnie po 50 do 51 kop. i ordynaryjne po 48—49 kop. Owies bez zmiany, wyborowy kupowano po 64 do 68 kop., średni po 52 do 61 kop. i ordynaryjne po 48 do 50 kop. Jęczmieniem obrotów nie dokonywano. Dla kaszy jaglanej tendencja była spokojna, ceny utrzymały się na wczorajszym poziomie, płacono mianowicie po 63 do 74 kop. stosownie do gatunku. Grykę nabywano chętnie po 84—88 kop. i dalszym ciągu poszukiwano.

Odesa 31-go sierpnia. (Rynek zbożowy). — Pszenica girka zwyczajna wagi 9 pud. 10 f. do 9 pud. 25 f. 53 do 57 kop., nikopolka 9 pud. 5 f. do 9 pud. 10 f. 53 do 54 kop., ozima besarabska 9 pud. 30 f. do 10 pud. 10 f. 59 do 63 kop. Żyto 8 pud. 10 do 8 pud. 25 f. 44 do 53 kop. Jęczmień dniewski 38 kop., w gorszym gatunku 35 kop. Uspokobienie spokojne. Kukurydza 47 go 52 kop. Uspokobienie mocne.

Len. Uspokobienie dla lnu na rynkach wewnętrznych w ciągu ostatniego miesiąca było bardzo spokojne. Transzakcyj dokonano nie wiele i to po cenach obniżonych. Na rynkach europejskich położenie nie jest lepsze, a ruch sprzedażny mało ożywiony.

Nasiona oleiste. W ciągu ostatniego miesiąca uspokobienie rynków wewnętrznych dla nasion oleistych było spokojne. Skutkiem spodziewanego obfitego urodzaju, transakcje nasionami z nadchodzących zbiorów dokonywane były po cenach niższych. W pierwszym półroczu przez główne komory wywieziono 1,326,000 pudów siemienia lnianego wobec 1,164,000 w r. z., rzepak 837,000 pudów, wobec 236,000 pudów w r. z. i siemienia konopnego 208,000 pud., wobec 211,000 pudów.

Wena. Rostów nad Donem, 31-go sierpnia. — Interesy były bardzo ożywione. W ostatnich dniach sprzedano 30,000 pudów po rs. 6.40 i rs. 7.50. Wszystkiego sprzedano 125,000 dudów.

DOLINA SZWAJCARSKA.

Dziś, we czwartek, dnia 6-go września 1894 roku
Koncert Adolfa Sonnenfelda
Wieczór Walców.

Początek o godz. 7-jej. 3992

Dentysta L. Szwarcemacher
powrócił z zagranicy; przyjmuje od 10—6 po poł.
Marszałkowska 120. 3939

Z dniem 1 Października zaczyna się czwarty kwartał.

GAZETA POLSKA

największy dziennik polski.

Wychodzi w Warszawie przy współpracownictwie doborowych sił pisarskich.

Obfitość i szybkość informacji ze wszystkich sfer pracy i myśli ludzkiej. **Codziennie** po dwa, trzy i więcej artykuły z zakresu **polityki, literatury, sztuki, nauki**, tudzież artykuły **ekonomiczne, społeczne, militarne i feljetony** o sprawach bieżących.

Nadto: **Depesze polityczne, korespondencje** ze stolic europejskich i z miast krajowych, wiadomości **handlowe** (w tem ceny zboża), **meteorologiczne, sportowe.**

„Gazeta Polska” przyjmuje **ogłoszenia na ostatnią i na pierwszą stronę.**

Cena „Gazety Polskiej” w Warszawie kwartalnie **rs. 2 kop. 25**, miesięcznie **75 kop.** Na prowincji i w Cesarstwie rocznie **rs. 12**, półrocznie **rs. 6**, kwartalnie **rs. 3.** 1079

Adres Gazety Polskiej: Warszawa, Warecka 14.
Adres agentury Gazety Polskiej
w Łodzi Księgarnia R. Schatkego, ul. Piotrkowska

KOMITET

Warszawskiego Towarzystwa Łyżwiarskiego przypomina, iż d. 9-go b. m. ma się odbyć niedoszłe do skutku w pierwszym terminie zebranie ogólne **nadzwyczajne,**

a zarazem
podaje do wiadomości członków

Towarzystwa,
iż na d. 30-go b. m. zwołuje **roczne zgromadzenie ogólne,** odbyć się mające o godz. 2-jej z południa w lokalu redakcji *Kurjera.*

Dyrekcja drogi żelaznej

WARSZAWSKO-WIENIEŃSKIEJ

zawiadamia, że z powodu pojawienia się cholery, w niektórych miejscowościach gubernij Królestwa Polskiego, ekstra-pociąg, mający być wyprawionym z Warszawy w dniu 26-ym sierpnia (7 września) r. b. na odpust do Częstochowy, z polecenia Jego Ekscelencji Naczelnika Kraju wyprawiony nie będzie.

1088

Ambulatorjum Dentystyczne

Krakowskie-Przedmieście 9.

Plombowanie i wstawianie zębów, operacje pod chloroformem i rozwesalającym gazem. 1058
Przyjmują **Doktorzy i lekarze-Dentysci** codziennie od 9 do 3 z wyjątkiem świąt i niedziel.

Dta STOKOWSKI powrócił z zagranicy.

3892

3953 **Siódła i uprzeże** wyrabia specjalnie i najtaniej rymarz Adam Zawadzki, Królewska № 6.

Nowootworzony Magazyn.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić szanowną publiczność, że otworzyłam **Magazyn Mód** z kapelusznami damskimi w najlepszym guście. Sumienną obsługą starać się będę zjednywać sobie zaufanie łaskawych klientek.

Z uszanowaniem
Trębacka Nr. 9. Adelina Winde.
3999

Cognac naturalny kaukaski

na sposób francuzki

Br. SOGOMONOW

W TYFLISIE,

przewany **kaukaskim Martell'em** nagrodzony medalem i dyplomem **na wystawie powszechnej w Chicago.**

Dostać można we wszystkich znaczniejszych handlach win w Warszawie i na prowincji.
Reprezentant **Wiktor Flamm, Wspólna 24.**